

1

Metinde bitki ve hayvanlar
üzerine yapılan ilimlerin derin
incelemeleri, suretlerin
acılmasında hangi temel sonuca

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-
sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 1

Bu incelemeler, canlıların
şekillendirilmesinde kuşatıcı bir ilim,
ince bir sanat ve kapsamlı bir tasarruf
bulunduğunu; bunun da ancak tek
olan Allah'a ait olabileceğini

2

Suret verme fiilinin başkasına
verilememesinin metinde
belirtilen ana gerekçesi nedir?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-
sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 2

Çünkü bu iş, her yerde ve her zamanda geçerli olan sınırsız bir kudretle beraber çok yüksek derecede hikmet, dikkat ve kusatıcılık gerektirir.

3

Metne göre böyle bir kudret
kimde bulunabilir?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-
sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 3

Ancak bütün kâinatı idare eden
tek Zât'ta bulunabilir.

4

Anne rahminde insanın yaratılışı anlatılırken hangi yönler özellikle vurgulanmaktadır?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 4

Farklılık, ölçülülük, seçkinlik, süs,
düzen ve hatasızlık öne
çıkarılmaktadır.

5

İnsan suretlerinin basit bir maddeden düzenli biçimde meydana getirilmesi hangi hakikate delil savılmaktadır?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 5

Allah'ın birliğine güçlü bir delil
sayılmaktadır.

6

Aynı kudretin yeryüzündeki
insanları, hayvanları ve bitkileri
kuşatması neden şirk ihtimalini
dışarıda bırakır?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-
sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 6

Çünkü her şeyi birden kuşatan tasarruf birlik gösterir; ortaklığa yer bırakmaz.

7

Metinde “ihata” ile “vahdet”
arasında nasıl bir ilişki
kurulmaktadır?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-
sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 7

Her şeyi kuşatma özelliği, işin tek elden çıktığını gösterdiği için birlik delili kabul edilmektedir.

8

Parçada geçen örneklerden hareketle “fettahiyet” nasıl anlaşılmalıdır?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 8

Basit maddelerden çok çeşitli ve sanatlı varlık biçimlerinin eksiksiz şekilde ortaya çıkarılması olarak anlaşılmalıdır.

9

Metin, insanın yaratılışındaki
düzen ile genel olarak canlıların
yaratılışı arasında nasıl bir bağ
kurmaktadır?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-
sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 9

Anne rahmindeki insan yaratılışında görülen düzenin, yeryüzündeki bütün canlılarda da aynı kudret ve hikmetle görüldüğünü bildirerek ortak bir ilahî fiile işaret etmektedir.

10

Son cümlede geçen önceki bölümle ilgili hatırlatma, burada hangi iki yönün birlikte delil olduğunu göstermektedir?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 10

Varlıkların hem var olmaları Allah'ın varlığına, hem de kuşatıcı şekilde yaratılmaları O'nun birliğine delil olmaktadır.

11

Parçada suretlerin açılması meselesi hangi iki ilim dalının tanıklığıyla desteklenmektedir?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 11

Bitkiler ve hayvanlar üzerine
çalışan ilimlerin tanıklığıyla
desteklenmektedir.

12

Metne göre her şeyde her şeyi
görebilme ve yapabilme vasfı neyi
zorunlu kılar?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-
sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 12

Mutlak kudret sahibi tek bir
Yaratıcıyı zorunlu kılar.

13

Suret verme işinde yalnız güç yeterli görülmemektedir. Güce eşlik etmesi gereken nitelikler nelerdir?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 13

Hikmet, dikkat ve her şeyi içine alan bir tasarruf gerekmektedir.

14

Anne rahmindeki yaratılış örneği,
tevhid delili olarak niçin özellikle
etkileyicidir?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-
sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 14

Çünkü karanlık ve gizli bir ortamda, aynı maddeden çok farklı, dengeli ve kusursuz insan suretleri meydana getirilmektedir.

15

Metinde “şaşırmadan, yanlış
etmeden, karıştırmadan”
anlamına gelen vurgu bize hangi
sonucu düşündürür?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-
sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 15

Yaratmanın gelişigüzel değil; ilim,
kasıt ve tam hâkimiyetle
gerçekleştiğini düşündürür.

16

Yalnız insan değil, hayvan ve bitkilerin de aynı hakikate dâhil edilmesi neyi gösterir?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-
sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 16

Bu fiilin belli bir canlı türüyle sınırlı olmadığını, bütün canlı âlemini kuşatan tek bir kudrete ait olduğunu gösterir.

17

“İhata etmek birliktir” ifadesinin
anlamı nedir?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-
sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 17

Bir işi her yönüyle kapsayıp yönetmek, o işin birden fazla bağımsız fail tarafından değil tek bir fail tarafından yapıldığını gösterir.

18

Metinde daha önce zikredilen hakikatlerin burada nasıl ikinci bir delil yönü kazandığı belirtilmektedir?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 18

Önceden Allah'ın varlığına delil olan o hakikatlerin, burada kuşatıcılık taraflarıyla Allah'ın birliğine de delil olduğu belirtilmektedir.

19

Bu parçanın ana fikrini tek cümleyle nasıl özetlersin?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-
sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 19

Canlıların suretlerinin her yerde aynı hikmet ve düzenle yaratılması, hem Allah'ın kudretini hem de birliğini açıkça göstermektedir.

20

Bu parçada tevhid delili daha çok
hangi özellik üzerinden
temellendirilmektedir?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-
sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 20

Her şeyi kuşatan ve hiçbir karışıklığa düşmeyen yaratma düzeni üzerinden temellendirilmektedir.

21

Metinde “feth-i suver” diye anılan
hadise kendi sözlerinle nasıl
açıklanabilir?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-
sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 21

Varlıklara farklı, ölçülü ve sanatlı şekiller verilmesi olayıdır.

22

Bu fiilin kapsamlı oluşu, yaratıcı hakkında hangi niteliklere işaret eder?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-
sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 22

Sınırsız kudrete, tam hikmete,
ince dikkat ve her şeyi kuşatan
ilme işaret eder.

23

Parçada neden “tek” bir fail
üzerinde ısrar edilmektedir?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-
sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 23

Çünkü her yerde aynı anda işleyen
böylesi geniş ve uyumlu bir
yaratma, dağınık ortaklarla değil
ancak tek bir iradeyle açıklanabilir.

24

Anne karnındaki yaratılışın “üç karanlık” içinde gerçekleşmesi delilin gücünü nasıl artırır?

lisans ayetul-kubra-p100-3-menzil-1-hakikat-fettahiyet-ihata-ve-sumul-vahdanivete-burhan

Cevap 24

Gözlerden uzak ve müdahalesiz
bir yerde bile kusursuz
yaratmanın sürmesi, ilahî
tasarrufun doğrudan ve eksiksiz
olduğunu daha acık gösterir.